

Center of Excellence या योजनेअंतर्गत सुरु असलेले व्यवसाय अभ्यासक्रम शिल्पकारागीर प्रशिक्षण योजनेतर्गत (CTS) येणाऱ्या व्यवसाय अभ्यासक्रमांशी समकक्ष ठरविणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: आयटीआय-२०१५/प्र.क्र. १५१/व्यशि-३
मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : ०९ जुलै, २०१५

संदर्भ :

- १) डी.जी.ई.टी., नवी दिल्ली यांचे क्रमांक. DGET-१९/०६/२०१४-CD, दि. ०६ जून, २०१४ चे पत्र
- २) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र. आयटीआय-२०१४/प्र.क्र. ९४/व्यशि-३, दि. ०३ जुलै, २०१४
- ३) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र. आयटीआय-२०१४/प्र.क्र. ९४/व्यशि-३, दि. १५ जून, २०१५.
- ४) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाचे पत्र क्रमांक : २०/सीटीएस/२०१४/ ४९२, दि. ०३.१२.२०१४

प्रस्तावना :

औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमधून दिले जाणारे कौशल्य प्रशिक्षण कारखान्यातील तंत्रज्ञानाच्या गरजेशी सुसंगत होण्यासाठी व कौशल्ययुक्त जागतिक दर्जाचे मनुष्यबळ निर्माण करण्यासाठी कारखाने/औद्योगिक संघटना यांच्या सहकार्याने केंद्र शासनाने सन २००५ या वर्षापासून देशातील औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांचा दर्जा उंचावून त्यांना सेंटर ऑफ एक्सलन्समध्ये रूपांतरीत करण्याची योजना सुरु केली होती. केंद्र शासनाच्या सदर योजनेनुसार राज्यातील शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामध्ये Center of Excellence (COE) ही बहुकौशल्यावर आधारित योजना सुरु करण्यात आली होती.

डी.जी.ई.टी., नवी दिल्ली यांच्या संदर्भीय (१) येथील पत्रास अनुसरून संचालनालयाने सादर केलेला प्रस्ताव विचारात घेवून संदर्भीय (२) येथील शासन निर्णयान्वये शासकीय औ. प्र. संस्थांमध्ये, Center of Excellence (COE) बेसिक मॉड्युलच्या (COE Chemical आणि COE Plastic Processing वगळता) संलग्नता प्राप्त ५४० तुकड्यांना शैक्षणिक वर्ष सन २०१४-१५ पासून शिल्पकारागीर प्रशिक्षण (CTS) योजनेअंतर्गत येणाऱ्या व्यवसाय अभ्यासक्रमात रूपांतर (convert) करण्यास मान्यता देण्यांत आली आहे. तसेच संदर्भीय (३) येथील शासन निर्णयान्वये संलग्नता प्राप्त Broad Base Basic Training Modules चे Chemical आणि Plastic Processing Sector व Advance Modules चे CTS अंतर्गत रूपांतरीत करण्यास मान्यता देण्यांत आली आहे.

त्या अनुषंगाने संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांनी संदर्भीय (४) येथील पत्रान्वये COE योजनेतर्गत असलेल्या व्यवसाय अभ्यासक्रमांना CTS अंतर्गत

येणाऱ्या व्यवसाय अभ्यासक्रमाशी समकक्ष ठरविण्याबाबतचा शासन निर्णय निर्गमित झाल्यास सन २००५ पासून COE उत्तीर्ण उमेदवारांना राज्यातील विविधि आस्थापनांमध्ये तसेच शासकीय/निमशासकीय औद्योगिक आस्थापनांमध्ये/महामंडळामध्ये रोजगाराच्या संधी निर्माण होण्याचा मार्ग सुकर होईल असे संचालनालयाने स्पष्ट केले आहे. त्यानुसार Center of Excellence या योजनेअंतर्गत सुरु असलेले व्यवसाय अभ्यासक्रम शिल्पकारागीर प्रशिक्षण योजनेतर्गत (CTS) येणा-या व्यवसाय अभ्यासक्रमांशी समकक्ष ठरविणेबाबतचा प्रस्ताव शासनास सादर केला आहे. सदर प्रस्तावास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :

वरील पार्श्वभूमीवर Center of Excellence या योजनेअंतर्गत सुरु असलेले व्यवसाय अभ्यासक्रम शिल्पकारागीर प्रशिक्षण योजनेतर्गत (CTS) येणा-या व्यवसाय अभ्यासक्रमांना परिशिष्ट- “अ” मध्ये दर्शविल्यानुसार समकक्षता देण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. प्रस्तुत व्यवसाय अभ्यासक्रमासंदर्भात कार्यवाही करतांना केंद्र शासन व डी.जी.ई.टी., नवी दिल्ली यांच्या निर्देशांचे काटेकोरपणे पालन करण्याची जबाबदारी संचालनालयाची राहील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५०७०९१२३३४५९५०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(विवेक मा. पाटील)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण, मंत्रालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
२. मा.राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण, मंत्रालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
३. मा.प्रधान सचिव उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहायक,
४. सह सचिव (व्यशि) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहायक
५. संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
६. सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई/पुणे/नाशिक/ औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर. (संचालनालयामार्फत)
७. महालेखापाल (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
८. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१०. संबंधित जिल्हा कोषागार अधिकारी, (संचालनालयामार्फत)
११. सर्व जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, (संचालनालयामार्फत)
१२. संबंधित प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, (संचालनालयामार्फत)
१३. निवड नस्ती (व्यशि-३), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : आयटीआय-२०१५/प्र.क्र. १५१/व्यशि-३,
दिनांक : ०९ जुलै, २०१५ सोबतचे

परिशिष्ट- "अ"

Sr. No.	COE Sector	Equitant Trades	
1	Apparel	1	Fashion Design & Technology
2	Automobile	1	Mechanic Motor Vehicle
		2	Mechanic Diesel
3	Chemical	1	Attendant Operator in Chemical Plant
		2	Maintenance Mechanic in Chemical Plant
		3	Instrument Mechanic in Chemical Plant
4	Information Technology	1	Computer Operator & Programing Assistance
		2	Information & Communication Technology System Maintenance
5	Electrical	1	Wireman
		2	Electrician
6	Electronics	1	Electronics Mechanic
7	Industrial Automation Sector	1	Fitter
		2	Electronics Mechanic
		3	Electrician
8	Hospitality	1	Craftsman Food Production (General)
		2	Food & Beverage Service Assistant
		3	Housekeeper
9	Production & Manufacturing	1	Welder
		2	Fitter
		3	Machinist
		4	Machinist Grinder
		5	Turner
10	Construction & Wood Working	1	Carpenter
		2	Mason (Bldg. Contractor)
11	Plastic Processing Operator	1	Plastic Processing Operator
12	Refrigeration & Air Conditioning	1	Mech. Refrigeration & Air Conditioning
13	Fabrication & Fitting & Wearing)	1	Fitter
		2	Welder
14	Textile Technology	1	Spinning Technician
		2	Weaving Technician
		3	Textile Wet Processing Technician